

Το Διεθνές Εμπόριο Υπηρεσιών στην Ολλανδία.

Σε έναν όλο και πιο παγκοσμιοποιημένο κόσμο, οι υπηρεσίες, όπως είναι οι μεταφορές, τα logistics, οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, οι επικοινωνίες και η χρήση της πνευματικής ιδιοκτησίας, έχουν αποκτήσει σημαντικό ρόλο στην παγκόσμια οικονομία. Παρομοίως, το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην οικονομία της Ολλανδίας. Η Ολλανδία είναι ένας από τους μεγαλύτερους εξαγωγείς στον κόσμο και αυτό αφορά όχι μόνο στις εξαγωγές των αγαθών, αλλά και στις εξαγωγές των υπηρεσιών. Παράλληλα όμως, η Ολλανδία έχει και σημαντικές εισαγωγές υπηρεσιών. Η Ολλανδία το 2016 ήταν η έκτη χώρα σε εξαγωγές υπηρεσιών παγκοσμίως και η όγδοη σε εισαγωγές (στοιχεία ΠΟΕ, 2017). Η συμβολή των εξαγωγών υπηρεσιών στο ολλανδικό ΑΕΠ ανήλθε το 2015 στο 11,2%, περισσότερο από το ένα τρίτο της συνολικής συνεισφοράς των εξαγωγών στο ολλανδικό ΑΕΠ. Οι εξαγωγές υπηρεσιών γίνονται ολοένα και πιο σημαντικές για την Ολλανδία, δεδομένου ότι το 1995 οι ολλανδικές εξαγωγές υπηρεσιών αποτελούσαν μόνο το 8,1% του ΑΕΠ. Παρά την αυξανόμενη σημασία που έχει για την ολλανδική και παγκόσμια οικονομία, το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών δεν έχει λάβει την ίδια προσοχή με το διεθνές εμπόριο αγαθών. Σύμφωνα με τα κυριότερα ευρήματα σχετικής έρευνας της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ολλανδίας:

1. Γενικά.

- Περίπου τα δύο τρίτα των ολλανδικών εξαγωγών υπηρεσιών προορίζονται για την Ευρώπη, ελαφρώς λιγότερες από ό,τι στην περίπτωση των εξαγωγών αγαθών. Αυτό μπορεί να εξηγηθεί αφενός από τον υψηλό όγκο των επανεξαγωγών αγαθών, ενώ αφετέρου η απόσταση διαδραματίζει γενικά μεγαλύτερο ρόλο στο εμπόριο αγαθών παρά στο εμπόριο υπηρεσιών.
- Οι περισσότερες υπηρεσίες εισάγονται από τις ΗΠΑ, π.χ. ολλανδικές πληρωμές για δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (royalties) ή επιχειρηματικές υπηρεσίες. Οι περισσότερες εξαγωγές υπηρεσιών κατευθύνονται προς την Ιρλανδία, π.χ. ολλανδικές αποδοχές πληρωμών δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και υπηρεσίες ηλεκτρονικών υπολογιστών.
- Το εμπόριο υπηρεσιών στην Ολλανδία δεν κυριαρχείται από ένα συγκεκριμένο είδος υπηρεσίας. Οι επιχειρηματικές υπηρεσίες, οι υπηρεσίες πληροφορικής, οι μεταφορές και τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας αντιπροσωπεύουν μαζί το 80% του ολλανδικού εμπορίου υπηρεσιών.
- Οι ολλανδικές εξαγωγές υπηρεσιών αφορούν κυρίως εξαγωγή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και υπηρεσιών εσωτερικής ναυσιπλοΐας.
- Η σημασία των εξαγωγών υπηρεσιών στην ολλανδική οικονομία έχει αυξηθεί, με το μερίδιό τους στο ολλανδικό ΑΕΠ να αυξάνεται από 8,9% το 2000, σε 11,2% το 2015.
- Οι ολλανδικές εξαγωγές δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας αυξήθηκαν κατά 35% σε δύο χρόνια (μεταξύ 2014 και 2016).

2. Χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο διεθνές εμπόριο υπηρεσιών.

- Το 2014, περισσότερες από 222.000 επιχειρήσεις ασχολούνταν με το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών. Σχεδόν το 75% αυτών των επιχειρήσεων εισήγαγε μόνον υπηρεσίες, το 17 % εξήγαγε μόνον υπηρεσίες και το 10% εισήγαγε αλλά και εξήγαγε υπηρεσίες.

- Στις επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών άνω του 1 εκ. Ευρώ στο εμπόριο υπηρεσιών αναλογεί πάνω από το 95% τόσο των εισαγωγών όσο και των εξαγωγών υπηρεσιών. Αν και ο αριθμός των μικρών εμπορών (με κύκλο εργασιών μικρότερο των 5.000 Ευρώ) είναι πολύ υψηλός, στις επιχειρήσεις αυτές αντιστοιχεί λιγότερο από το 1% του εμπορίου υπηρεσιών.
- Το μεγαλύτερο μέρος του εμπορίου υπηρεσιών πραγματοποιείται από επιχειρήσεις που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών. Περίπου τα δύο τρίτα των εξαγωγών υπηρεσιών προέρχονται από επιχειρήσεις που εξάγουν πάνω από το 50% των συνολικών εσόδων τους.
- Η πλειονότητα των μικρών εμπορών είναι ανεξάρτητες, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Αν και μεγάλες σε αριθμό, οι ΜΜΕ αντιπροσωπεύουν μόνο το 12% των εισαγωγών υπηρεσιών και το 19% των εξαγωγών υπηρεσιών.
- Οι επιχειρήσεις που κάνουν τόσο εισαγωγές όσο και εξαγωγές υπηρεσιών δραματίζουν σημαντικό ρόλο στο εμπόριο υπηρεσιών. Σχεδόν το 90% των εξαγωγών υπηρεσιών πραγματοποιούνται από τέτοιες επιχειρήσεις, ενώ για τις εισαγωγές το 86% πραγματοποιείται από επιχειρήσεις αμφίδρομης διακίνησης. Κατά συνέπεια, οι επιχειρήσεις που εισάγουν μόνο ή εξάγουν μόνο υπηρεσίες αντιπροσωπεύουν ένα πολύ μικρό μέρος του διεθνούς εμπορίου υπηρεσιών.
- Ένα μεγάλο μέρος του εμπορίου υπηρεσιών πραγματοποιείται από επιχειρήσεις που τελούν υπό τον έλεγχο ξένων εταιρειών: σχεδόν τα δύο τρίτα των εισαγωγών υπηρεσιών και περίπου το 54% των εξαγωγών υπηρεσιών.

3. Σύγκριση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο εμπόριο υπηρεσιών με επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο εμπόριο αγαθών.

- Από τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με το εμπόριο σε διεθνές επίπεδο, το 27% εμπορεύονται μόνον υπηρεσίες, το 42% μόνον αγαθά και το 32% και τα δύο.
- Οι έμποροι υπηρεσιών είναι συχνά μεγάλες επιχειρήσεις, οι οποίες συμμετέχουν τόσο στην εισαγωγή όσο και στην εξαγωγή υπηρεσιών.
- Η ένταση των εξαγωγών είναι γενικά υψηλότερη από την ένταση εισαγωγών για τους περισσότερους τύπους εμπορών. Για τους εμπόρους υπηρεσιών, η ένταση εξαγωγών είναι γενικά υψηλότερη ενώ η ένταση εισαγωγών είναι υψηλότερη για τους εμπόρους αγαθών.
- Το περιθώριο κέρδους στην παραγωγικότητα της εργασίας, τον κύκλο εργασιών και τους μισθούς είναι υψηλότερο για τους εμπόρους που εισάγουν και εξάγουν αγαθά και οι οποίοι εμπορεύονται επίσης υπηρεσίες (εισαγωγές μόνο ή αμφίδρομες συναλλαγές).

4. Διασπορά των εμπορών διεθνών υπηρεσιών στο χώρο.

- Οι τρεις νότιες επαρχίες της Ολλανδίας έχουν το μεγαλύτερο μερίδιο επιχειρηματικών μονάδων που ασχολούνται με το διεθνές εμπόριο αγαθών. Από αυτή την άποψη, η επαρχία του Limburg είναι πιο διεθνώς προσανατολισμένη (25,3%). Ο εθνικός μέσος όρος είναι 17,3%.
- Οι τρεις νότιες επαρχίες έχουν επίσης το μεγαλύτερο μερίδιο επιχειρηματικών μονάδων που ασχολούνται με το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών αν και τα σχετικά μερίδια είναι σημαντικά χαμηλότερα σε σχέση με τα μερίδια των εμπορών που ασχολούνται με το διεθνές εμπόριο αγαθών. Το εθνικό μερίδιο είναι 8,3%.
- Οι περιφέρειες του Ρότερνταμ και του Άμστερνταμ βρίσκονται στην πρώτη θέση όσον αφορά την αξία του διεθνούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών. Η περιφέρεια του

Ρότερνταμ εισάγει το ένα πέμπτο της συνολικής αξίας των ολλανδικών εισαγωγών αγαθών και σχεδόν το 16% της αξίας των εξαγωγών. Η ευρύτερη περιοχή του Άμστερνταμ έχει την υψηλότερη εμπορική αξία όσον αφορά στις υπηρεσίες όλων των ολλανδικών περιφερειών: το 38,4% της συνολικής αξίας των εισαγωγών υπηρεσιών και το 27,7% των εξαγωγών υπηρεσιών μπορεί να αποδοθεί στις τοπικές επιχειρηματικές μονάδες στην περιοχή αυτή.

- Οι επιχειρηματικές μονάδες που δραστηριοποιούνται στο διεθνές εμπόριο είναι πιο συγκεντρωμένες σε ορισμένες τοποθεσίες από ό,τι πολλοί άλλοι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας.

- Οι περισσότεροι έμποροι αγαθών και υπηρεσιών είναι συγκεντρωμένοι στο δυτικό τμήμα της χώρας, μέσα και γύρω από τις τέσσερις μεγαλύτερες πόλεις της Ολλανδίας (Άμστερνταμ, Ρότερνταμ, Ουτρέχτη και Χάγη). Κατά μέσο όρο, οι έμποροι υπηρεσιών βρίσκονται πλησιέστερα μεταξύ τους από τους εμπόρους αγαθών. Τα κέντρα των πόλεων έχουν ιδιαίτερα μεγάλη συγκέντρωση τοπικών επιχειρηματικών μονάδων που ασχολούνται με το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών, ιδίως το Άμστερνταμ. Οι έμποροι αγαθών συγκεντρώνονται επίσης κυρίως στις πόλεις, αλλά είναι πιο διασκορπισμένοι στις αστικές περιοχές. Η προσβασιμότητα και η ύπαρξη αποθηκευτικών χώρων είναι πιο σημαντικοί για τους εμπόρους αγαθών παρά για τους εμπόρους υπηρεσιών.

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ

Services	2014			2015			2016		
	Imports of services	Exports of services	Net services	Imports of services	Exports of services	Net services	Imports of services	Exports of services	Net services
	mIn euro								
S Total Services	149,258	160,378	11,120	186,490	181,250	-5,239	166,562	171,183	4,621
SA Manufacturing services	2,812	5,232	2,420	3,266	5,499	2,232	3,555	5,520	1,965
SB Maintenance and repair services	1,366	1,834	468	1,490	2,237	747	1,718	2,064	346
SC Transport services	18,438	32,190	13,752	19,034	31,875	12,841	19,308	31,083	11,775
SD Travel	16,603	10,666	-5,937	17,101	11,914	-5,187	17,004	12,281	-4,724
SDA Business travel	2,402	3,651	1,249	2,691	3,978	1,287	2,590	4,298	1,708
SDB Personal travel	14,201	7,015	-7,186	14,410	7,936	-6,474	14,414	7,982	-6,432
SE Construction	2,282	3,021	739	2,583	2,950	367	2,095	2,644	550
SF Insurance: premiums and claims	577	1,047	470	554	929	376	245	1,263	1,018
SG Financial services	5,420	3,760	-1,659	5,969	4,056	-1,913	6,270	4,203	-2,068
SH Charges for the use of intell.pr	37,915	30,415	-7,500	48,415	40,590	-7,826	45,757	38,995	-6,762
SI Telecommunications, computer and info	18,265	25,951	7,686	33,415	30,292	-3,123	13,906	21,884	7,977
SI1 Telecommunications services	2,670	3,495	825	2,499	3,941	1,442	2,469	3,849	1,380
SI2 Computer services	14,392	20,256	5,864	29,963	23,285	-6,678	10,412	14,327	3,916
SI3 Information services	1,203	2,200	997	953	3,066	2,113	1,025	3,707	2,682
SJ Other business services	44,743	43,839	-904	52,545	48,222	-4,322	53,895	48,352	-5,542
SJ1 Research and development (R&D)	3,956	4,407	450	4,189	4,777	589	4,505	4,334	-170
SJ2 Professional and management consulti	15,220	10,894	-4,325	19,579	12,789	-6,790	21,951	13,220	-8,731
SJ3 Technical, trade-related and other	25,568	28,538	2,970	28,778	30,656	1,879	27,439	30,799	3,359
SK Personal, cultural and rec.services	596	816	220	1,866	946	-920	2,555	1,050	-1,505
SL Government goods and services n.i.e.	241	1,607	1,366	252	1,740	1,488	254	1,845	1,590